Tento dokument slúži čisto na potrebu dokumentácie a inštitúcie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah

►**B**

SMERNICA RADY 92/40/EHS

z 19. mája 1992,

ktorou sa zavádzajú opatrenia spoločenstva na kontrolu moru hydiny

(UL L 167 , 22.6.1992, str. 1)

Zmenené a doplnené:

		Úradný vestník		
		Č.	Strana	Dátum
►**M1**	Nariadenie Rady (ES) č. 806/2003 zo 14. apríla 2003,	L 122	1	16.5.2003

Zmenené a doplnené:

►**A1**	Akt o pristúpení Rakúska, Švédska a Fínska	C 241	21	29.8.1994
►**A2**	Akt o podmienkach pristúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia	L 236	33	23.9.2003

▼B

SMERNICA RADY 92/40/EHS

z 19. mája 1992,

ktorou sa zavádzajú opatrenia spoločenstva na kontrolu moru hydiny

RADA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva, najmä na jej článok 43,

so zreteľom na návrh Komisie ([1]),

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ([2]),

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ([3]),

keďže hydina je uvedená v prílohe II zmluvy; keďže obchodovanie s hydinou predstavuje významný zdroj príjmu pre poľnohospodársku populáciu;

keďže na účely zaistenia národného rozvoja sektora hydiny a prispenia k ochrane zdravia zvierat v spoločenstve je nutné stanoviť opatrenia tlmenia, ktoré je treba prijať v prípade vzplanutia vysoko patogénnej formy klasického moru hydiny spôsobenej influenzovým vírom, ktorý má špecifické vlastnosti a ktorý je ďalej označovaný ako klasický mor hydiny;

keďže klasický mor hydiny môže rýchle nadobudnúť epizootický charakter vyvolávajúci úhyny a také škody, u ktorých existuje riziko, že značne ovplyvnia rentabilitu celého sektoru hydiny;

keďže úkony sa musia realizovať už v okamžiku, kedy existuje podozrenie o prítomnosti nákazy, aby bol umožnený okamžitý a účinný boj, akonáhle je nákaza potvrdená;

keďže je nutné zabrániť každému šíreniu nákazy, a to už od okamžiku jej vzniku, pomocou presnej kontroly pohybov zvierat a používania produktov, ktoré môžu byť kontaminované, ako aj prípadným použitím vakcinácie;

keďže diagnostika nákazy sa musí vykonávať pod záštitou zodpovedných národných laboratórií, ktorých činnosť sa musí koordinovať referenčným laboratóriom spoločenstva;

keďže spoločné opatrenia pre tlmenie klasického klasického moru hydiny tvoria základ pre udržovanie jednotného štandardu vo vzťahu ku zdraviu zvierat;

keďže článok 3 rozhodnutia Rady 90/424/EHS z 26. júna 1990 o výdavkoch na veterinárnom úseku ([4]) platí v prípade výskytu klasického moru hydiny;

keďže je vhodné poveriť Komisiu úlohou prijímať nutné vykonávacie opatrenia,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Táto smernica vymedzuje opatrenia spoločenstva, ktoré sa použijú pre tlmenie v prípade vzplanutia klasického moru hydiny, bez ujmy ustanovení spoločenstva riadiacich obchod vo vnútri spoločenstva.

Táto smernica sa nepoužije v prípade dôkazu klasického moru hydiny u iných vtákov; v tomto prípade príslušný členský štát oznámi Komisii akékoľvek opatrenia, ktoré prijíma.

([1]) Ú. v. ES C 231, 5.9.1991, s. 4.
([2]) Ú. v. ES C 326, 16.12.1991, s. 242.
([3]) Ú. v. ES C 79, 30.3.1992, s. 8.
([4]) Ú. v. ES L 224, 18.8.1990, s. 19. Rozhodnutie zmenené a doplnené rozhodnutím 91/133/EHS (Ú. v. ES L 66, 13.3.1991, s. 18).

▼B

Článok 2

Na účely tejto smernice sa v prípade potreby použijú definície popísané v článku 2 smernice Rady 90/539/EHS z 15. októbra 1990 vzťahujúcej sa k veterinárno-zdravotným podmienkam, ktoré riadia výmeny vo vnútri spoločenstva a dovozy hydiny a násadových vajec ([1]) z tretích krajín.

Okrem toho sa pod nasledujúcimi pojmami rozumie:

a) *infikovaná hydina:* všetka hydina:

— u ktorej bol, v zmysle prílohy I, vyšetrením schváleným laboratóriom úradne potvrdený klasický mor hydiny, alebo

— u ktorej, ak sa jedná o druhé ohnisko alebo ďalšie ohnisko, boli zistené klinické príznaky alebo postmortálne zmeny, svedčiace o klasickom more hydiny;

b) *hydina podozrivá z nákazy:* všetka hydina vykazujúca klinické príznaky alebo postmortálne zmeny, umožňujúce vysloviť pravdepodobné podozrenie na prítomnosť klasického moru hydiny, alebo akákoľvek hydina, u ktorej bola preukázaná prítomnosť vírusu klasického moru hydiny A a subtypu H5 alebo H7;

c) *hydina podozrivá z nakazenia:* všetka hydina, ktorá mohla byť v priamom alebo nepriamom kontakte s vírusom klasického moru hydiny alebo s vírusom klasického moru hydiny A a subtypu H5 alebo H7;

d) *príslušný úrad:* príslušný úrad v zmysle článku 2 (6) smernice 90/425/EHS ([2]);

e) *úradný veterinár:* veterinár ustanovený príslušným úradom.

Článok 3

Členské štáty zaručia, že podozrenie o prítomnosti klasického moru hydiny je predmetom povinného a okamžitého hlásenia príslušného úradu.

Článok 4

1. Ak sa na farme nachádza hydina podozriváz nákazy alebo nakazenia klasickým morom hydiny, členské štáty zaručia, že úradný veterinár okamžite začne úradné vyšetrovanie s cieľom potvrdiť alebo vylúčiť prítomnosť tejto nákazy; predovšetkým odoberie alebo odobral vhodné vzorky pre laboratórne vyšetrenie.

2. Akonáhle sa podozrenie oznámi, príslušný úrad dá farmu pod úradný dozor a nariadi predovšetkým, aby:

a) sa vykonal súpis všetkých kategórii hydiny farmy a presným záznamom pre každú kategóriu počet uhynutých zvierat, zvierat s klinickými príznakmi a hydiny bez príznakov. Súpis je v aktualizovanom stave a obsahuje množstvo narodenej hydiny a množstvo uhynutej hydiny, ku ktorým došlo v priebehu obdobia podozrenia. Údaje z týchto súpisov sú vedené v aktuálnom stave, na požiadanie sú predložené a môžu byť kontrolované pri každej návšteve;

b) sa všetka hydina hospodárstva chovala vo svojich ustajňovacích priestoroch alebo v iných vymedzených priestoroch, aby bola umožnená ich izolácia bez kontaktu s inou hydinou;

c) zákaz presunov hydiny z/do príslušného hospodárstva;

d) podliehal schváleniu príslušného úradu:

— pohyb osôb, iných zvierat a dopravných prostriedkov z/do príslušného hospodárstva,

([1]) Ú. v. ES L 303, 31.10.1990, s. 6. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 91/496/EHS (Ú. v. ES L 268, 24.9.1991, s. 56).

([2]) Smernica rady 90/425/EHS z 26.6.1990 (Ú. v. ES L 224, 18.8.1990, s. 29) naposledy zmenená a doplnená smernicou 91/496/EHS (Ú. v. ES L 268, 24.9.1991, s. 56).

▼B

— presun hydinového mäsa alebo zabitej hydiny, živočíšnych krmív, náradia, odpadov, výkalov, podstielky, hnoja alebo všetkého, čo môže prenášať klasický mor hydiny;

e) odsun vajec z hospodárstva bol garantovaný zodpovedným orgánom, s výnimkou vajec, ktoré sa odosielajú priamo do schváleného zariadenia na spracovanie a/alebo ošetrenie vaječných produktov v súlade s článkom 6 (1) smernice 89/437/EHS ([1]) a ktoré sa presúvajú s povolením vydaným príslušným úradom. Toto schválenie musí zodpovedať požiadavkám prílohy I;

f) sa vo vchodoch a východoch z budov pre ustajnenie hydiny, ako aj vo vchodoch a východoch z hospodárstva, umiestnila vhodná dezinfekcia;

g) sa uskutočnilo epizootologické šetrenie v súlade s článkom 7.

3. Počas doby platnosti zavedených úradných opatrení uvedených v odseku 2 uskutočňuje vlastník alebo držiteľ každého chovu hydiny podozrivého z nákazy všetky vhodné opatrenia tak, aby boli v súlade s ustanoveniami odseku 2, s výnimkou písmena g).

4. Príslušný úrad môže uplatňovať ktorékoľvek z opatrení popísaných v odseku 2 aj na iné hospodárstva v prípade, že ich umiestnenie, ich topografia alebo ich kontakty s hospodárstvom, pre ktoré existuje podozrenie z nákazy, dávajú dôvod podozrenia z možnej kontaminácie.

5. Opatrenia uvedené v odsekoch 1 a 2 sa nezrušia, pokiaľ úradný veterinár nevylúči podozrenie z klasického moru hydiny.

Článok 5

1. Akonáhle sa na farme úradne potvrdí klasický mor hydiny, členské štáty zaistia, že príslušný úrad vyžaduje, ako doplnenie opatrení uvedených v článku 4 (2), vykonanie nasledujúcich opatrení:

a) bezodkladne na mieste usmrtiť všetku hydinu farmy. Uhynutá alebo usmrtená hydina a všetky vajcia sa zneškodnia. Tieto činnosti sa realizujú tak, aby sa znížilo na minimum riziko šírenia nákazy;

b) zneškodnenie alebo vhodné ošetrenie všetkého materiálu alebo všetkých odpadov, ako sú krmivá, podstielka a hnoj, ktoré môžu byť kontaminované. Toto ošetrenie uskutočnené v súlade s inštrukciami úradného veterinára zaistí deštrukciu prípadne prítomného vírusu klasického moru hydiny;

c) vyhľadanie všetkými možnými prostriedkami a zničenie hydinového mäsa, ktoré pochádza z príslušného hospodárstva a bolo získané zabitím počas predpokladanej inkubačnej doby onemocnenia;

d) vyhľadanie a zničenie násadových vajec znesených počas predpokladanej inkubačnej doby, ktoré opustili hospodárstvo; ale hydina už vyliahnutá z týchto vajec sa podrobí úradnému dozoru; vyhľadanie všetkými možnými prostriedkami a zničenie konzumných vajec, znesených v predpokladanej inkubačnej dobe, ktoré opustili hospodárstvo, s výnimkou tých, ktoré boli predtým vhodne dezinfikované;

e) očistu a dezinfekciu, po vykonaní činností popísaných pododsekmi a) a b) a v súlade s ustanoveniami článku 11, budov využívaných k ustajneniu hydiny a ich okolia, dopravných prostriedkov a všetkého materiálu, ktorý môže byť kontaminovaný;

f) po vykonaní činností popísaných v pododseku e), ponechať budovy pre hydinu prázdne najmenej po dobu 21 dní;

g) vykonanie epizootologického šetrenia v súlade s článkom 7.

2. Príslušný úrad môže rozšíriť opatrenia požadované v odseku 1 na iné susedné hospodárstva v prípade, že ich umiestnenie, ich konfigurácia alebo kontakt s hospodárstvom, kde bola nákaza potvrdená, dovoľujú vysloviť podozrenie z prípadnej kontaminácie.

([1]) Ú. v. ES L 212, 22.7.1989, s. 87. Smernica zmenená a doplnená smernicou 89/662/EHS (Ú. v. ES L 395, 30.12.1989, s. 13).

▼B

Článok 6

V prípade hospodárstva zahrňujúceho dve alebo viac oddelených kŕdľov môže príslušný úrad na základe kritérií stanovených Komisiou, podľa postupu uvedeného v článku 21, poskytnúť výnimku z požiadaviek článku 5 (1), pokiaľ sa týka zdravých kŕdľov infikovaného hospodárstva, pokiaľ úradný veterinár potvrdí, že činnosti, ktoré tam boli vykonané, sú také, že kŕdle sú celkom oddelené ustajnením, ošetrovaním a kŕmením takým spôsobom, že vírus sa nemôže šíriť z jedného kŕdľa na druhý.

Článok 7

1. Epizootologické šetrenie zahŕňa:

— dĺžku obdobia, počas ktorého by mohol byť v hospodárstve prítomný klasický mor hydiny,

— možný pôvod klasického moru hydiny v hospodárstve a identifikáciu iných hospodárstiev v ktorých sa nachádza hydina, ktorá by mohla byť infikovaná alebo kontaminovaná z rovnakého zdroja,

— presuny osôb, hydiny a iných zvierat, dopravných prostriedkov, vajec, mäsa, kadáverov, všetkého materiálu alebo všetkých látok, ktorými by mohol byť prenášaný vírus klasického moru hydiny z alebo do príslušného hospodárstva.

2. Je vytvorená krízová jednotka za účelom plnej koordinácie všetkých nevyhnutných opatrení pre zaistenie eradikácie klasického moru hydiny v najkratšej dobe a za účelom vykonania epizootického šetrenia.

Všeobecné pravidlá týkajúce sa národných krízových jednotiek a krízové jednotky spoločenstva sú vyhlásené Radou, a to na základe hlasovania kvalifikovanej väčšiny o návrhu Komisie.

Článok 8

1. Ak úradný veterinár má dôvody pre podozrenie, že hydina z akéhokoľvek hospodárstva môže byť kontaminovaná v dôsledku presunov osôb, zvierat, dopravných prostriedkov alebo iným spôsobom, príslušné hospodárstvo je dané pod úradný dozor v súlade s odsekom 2.

2. Úradný dozor má za úlohu bezodkladne objasniť každé podozrenie z klasického moru hydiny, vykonať súpis a kontrolovať všetky presuny hydiny, ako aj prípadne pristúpiť k vykonaniu akcií uvedených v odseku 3.

3. Ak je hospodárstvo dané pod úradný dozor podľa odsekov 1 a 2, príslušný úrad zakáže odsun hydiny z hospodárstva, pokiaľ nejde o priamy prevoz na bitúnok pod úradným dohľadom s cieľom jej okamžitého zabitia. Pred udelením takéhoto povolenia úradný veterinár musí vykonať klinické vyšetrenie celej hydiny, umožňujúce vylúčiť prítomnosť klasického moru hydiny v hospodárstve. Obmedzenie presunov popísané v tomto článku je zavedené na dobu 21 dní, počínajúc posledným dňom potenciálnej kontaminácie, avšak tieto obmedzenia musia byť uplatňované po dobu najmenej 7 dní.

4. Ak príslušný úrad usúdi, že to podmienky umožňujú, môže opatrenia uvedené v tomto článku obmedziť na časť hospodárstva a na hydinu, ktorá sa v tejto časti nachádza, pokiaľ spomenutá hydina je tam ustajnená, ošetrovaná a kŕmená za podmienok umožňujúcich úplnú separáciu a odlišný obsluhujúci personál.

Článok 9

1. Ak je diagnóza klasického moru hydiny úradne potvrdená, členské štáty zabezpečia, že príslušný úrad vymedzí okolo infikovaného hospodárstva ochrannú zónu s minimálnym polomerom 3 kilometre, ktorá je rovnako súčasťou zóny dozoru s minimálnym polomerom 10 kilometrov. Vymedzenie zón musí vziať do úvahy geografické, administratívne, ekologické a epizootologické faktory, ktoré sú vo vzťahu ku klasickému moru hydiny a ku štruktúram kontroly.

2. Opatrenia používané v ochrannej zóne zahŕňajú:

▼B

a) identifikáciu všetkých hospodárstiev s hydinou vo vnútri zóny;

b) periodické návštevy všetkých hospodárstiev s hydinou, klinické vyšetrenie príslušnej hydiny, zahrňujúce podľa potreby aj odber vzoriek pre laboratórne vyšetrenie, pričom sa musia viesť záznamy o všetkých návštevách a o všetkých zisteniach;

c) chov celej hydiny v miestach jej ustajnenia alebo na každom inom mieste, ktoré umožňuje jej izoláciu;

d) uskutočnenie vhodných opatrení s cieľom dezinfekcie pri vchodoch a východoch z hospodárstiev;

e) kontrolu presunov osôb, ktoré manipulujú s hydinou, s kadávermi hydiny a s vajcami, ako aj kontrolu dopravných prostriedkov prevážajúcich hydinu, kadávery a vajcia vo vnútri zóny; obecne je transport hydiny zakázaný s výnimkou tranzitu po veľkých cestných alebo železničných osách;

f) zákaz odsunu hydiny a násadových vajec z hospodárstiev, v ktorých sa nachádzajú, s výnimkou, ak príslušný úrad povolil transport:

   i) hydiny s cieľom okamžitého zabitia na bitúnkoch, ktoré sú prednostne umiestnené v infikovanej zóne alebo, pokiaľ to nie je možné, do iných bitúnkov, umiestnených mimo infikovanú zónu, ktoré sú určené príslušným úradom. Mäso tejto hydiny musí byť označené špeciálnym označením zdravotnej bezchybnosti, uvedenom v článku 5 (1) smernice 91/494/EHS ([1]);

   ii) jednodenných kurčiat alebo kuričiek pripravených ku znáške do hospodárstva, ktoré je umiestnené v zóne dozoru a v ktorej nie je žiadna iná hydina. Toto hospodárstvo musí byť dané pod úradný dozor, ako je to uvedené v článku 8 (2);

   iii) násadových vajec do liahne určenej príslušným úradom, pričom sa rozumie, že vajcia a ich obaly sa musia pred odsunom dezinfikovať. Presuny uvedené v bodoch i), ii), a iii) musia byť uskutočnené priamo, pod úradnou kontrolou. Povolia sa len po zdravotnej kontrole hospodárstva úradným veterinárom. Použité dopravné prostriedky musia byť vyčistené a dezinfikované pred aj po ich použití;

g) zákaz odvozu alebo rozhadzovania použitej podstielky a hnoja hydiny bez povolenia;

h) zákaz konania veľtrhov, trhov, výstav a iného zhromažďovania hydiny alebo iných vtákov.

3. Ku zrušeniu opatrení v ochrannej zóne môže dôjsť najskôr po 21 dňoch po vykonaní, v súlade s článkom 11, predbežnej očisty a dezinfekcie v infikovanom hospodárstve. Zóna ochrany je potom súčasťou zóny dozoru.

4. Opatrenia použité v zóne dozoru zahŕňajú:

a) identifikáciu všetkých hospodárstiev s hydinou v zóne;

b) kontrolu presunov hydiny a násadových vajec vo vnútri zóny;

c) zákaz presunov hydiny mimo zónu počas prvých 15 dní, s výnimkou priameho presunu na bitúnky, ktoré sú umiestnené mimo zóny dozoru a ktoré sú určené príslušným úradom. Mäso tejto hydiny musí byť označené špeciálnou značkou zdravotnej bezchybnosti, popísanou v článku 3 smernice 91/494/EHS;

d) zákaz presunov násadových vajec mimo zónu dozoru, s výnimkou presunov do liahní určených príslušným úradom. Vajcia a ich obaly musia byť pred presunom dezinfikované;

e) zákaz presunu použitej podstielky a hnoja hydiny mimo zónu;

f) zákaz organizovať veľtrhy, trhy, výstavy alebo iné zhromažďovanie hydiny a iných vtákov;

g) bez ujmy prípadov uvedených v bodoch a) a b) zákaz presunu hydiny, s výnimkou tranzitu po veľkých cestných alebo železničných osách.

([1]) Ú. v. ES L 268, 24.9.1991, s. 35.

▼B

5. K zrušeniu opatrení použitých v zóne dozoru môže dôjsť najskôr za 30 dní po vykonaní, v súlade s článkom 11, predbežnej očisty a dezinfekcie v infikovanom hospodárstve.

6. V prípade, kde sa zóny rozkladajú na území viacerých členských štátov, príslušné úrady príslušných členských štátov spolupracujú s cieľom vymedziť zóny uvedené v odstavci 1. Keď je to nutné, ochranná zóna a zóna dozoru sa vymedzia podľa postupu uvedeného v článku 21.

Článok 10

Členské štáty dbajú na to, aby:

a) príslušný úrad stanovil spôsoby umožňujúce zistiť trasy presunov vajec a hydiny;

b) vlastník alebo držiteľ hydiny bol povinný poskytnúť na požiadanie príslušného úradu informácie týkajúce sa presunov hydiny a vajec smerom do alebo z jeho hospodárstva;

c) každá osoba vykonávajúca presun alebo obchod s hydinou a vajcami bola schopná poskytnúť príslušnému úradu informácie týkajúce sa presunov hydiny a vajec, ktorých presun vykonávala alebo s nimi obchodovala, a informovať o všetkých okolnostiach vzťahujúcich sa na tieto informácie.

Článok 11

Členské štáty zabezpečia, aby:

a) ezinfekčné prostriedky, ktoré sa majú použiť, ako aj ich koncentrácia boli úradne schválené príslušným úradom;

b) výkony očisty a dezinfekcie sa uskutočnili pod úradným dozorom, v súlade s:

   i) inštrukciami poskytnutými úradným veterinárom;

   ii) postupom očisty a dezinfekcie infikovaného hospodárstva uvedeným v prílohe II.

Článok 12

Odbery vzoriek a laboratórne vyšetrenie, vykonávané s cieľom odhaliť prítomnosť vírusu klasického moru hydiny, sa vykonávajú v súlade s prílohou III.

Článok 13

Členské štáty zaručia, že príslušný úrad prijme všetky nevyhnutné opatrenia pre osoby pôsobiace v ochranných zónach a zónach dozoru o platných obmedzeniach a urobia všetky opatrenia, ktoré sa ukladajú na účely realizácie týchto opatrení.

Článok 14

1. Členské štáty dbajú na to, aby sa v každom členskom štáte určili:

a) jedno národné laboratórium, ktoré má k dispozícii zariadenie a špecializovaný personál, ktoré mu umožní hodnotenie patogenity izolátov vírusu klasického moru hydiny, v súlade s prílohou III, kapitola 7, ako aj identifikáciu vírusov klasického moru hydiny A subtypov H5 alebo H7;

b) jedno národné laboratórium poverené kontrolovať reagencie používané regionálnymi diagnostickými laboratóriami;

c) jeden ústav alebo národné laboratórium, ktoré by bolo schopné kontrolovať, či schválené vakcíny zodpovedajú špecifikáciám, stanoveným pre povolenie uvedenia na trh.

2. Národné laboratóriá uvedené v prílohe IV sú zodpovedné za koordináciu štandardov a diagnostických metód, používanie reagencií a testovanie vakcín.

▼B

3. Národné laboratóriá uvedené v prílohe IV sú zodpovedné za koordináciu štandardov a diagnostických metód stanovených pre každé laboratórium pre diagnostiku klasického moru hydiny v členskom štáte. K tomuto účelu:

a) môžu dodávať diagnostické činidlá národným laboratóriám;

b) kontrolujú kvalitu všetkých diagnostických činidiel používaných v príslušnom členskom štáte;

c) periodicky organizujú porovnávacie testy;

d) uchovávajú izoláty vírusu klasického moru hydiny, pochádzajúce z potvrdených prípadov v príslušnom členskom štáte;

e) dbajú na potvrdzovanie pozitívnych výsledkov, získaných v regionálnych diagnostických laboratóriách.

4. Národné laboratóriá uvedené v prílohe IV spolupracujú s referenčným laboratóriom spoločenstva, uvedenom v článku 15.

Článok 15

Referenčné laboratórium spoločenstva pre klasický mor hydiny je uvedené v prílohe V. Bez dopadu na ustanovenia rozhodnutia 90/424/EHS a predovšetkým jeho článok 28 sú kompetencie a úlohy tohto laboratória také, aké sú uvedené v zmienenej prílohe.

Článok 16

Vakcinácia proti klasickému moru hydiny vakcínami povolenými príslušným úradom môže byť uskutočnená len ako doplnok protinákazových opatrení, prijatých pri výskyte nákazy a v súlade s nasledujúcimi ustanoveniami:

a) rozhodnutie o zavedení vakcinácie ako doplnku protinákazových opatrení je prijaté v spolupráci s členským štátom, ktorého sa to týka, Komisiou, ktorá rozhoduje podľa postupu uvedeného v článku 21. Toto rozhodnutie je založené predovšetkým na nasledujúcich kritériách:

   — koncentrácia hydiny v postihnutej oblasti,

   — vlastnosti a zloženie vakcíny, ktorá má byť použitá,

   — spôsoby kontroly distribúcie, skladovania a použitia vakcín,

   — druhy a kategórie hydiny, ktoré môžu alebo musia byť vakcinované,

   — zóny, v ktorých vakcinácia môže alebo sa musí vykonať.

   Ako výnimka z prvého odseku, rozhodnutie núdzovo vakcinovať okolo ohniska môže byť prijaté členským štátom, ktorého sa to týka, a to po oznámení Komisii a za predpokladu, že nie sú narušené základné záujmy spoločenstva. Toto rozhodnutie bude ihneď znovu prešetrené v rámci Stáleho veterinárneho výboru, podľa postupu stanoveného v článku 21;

b) keď je členskému štátu povolené, v súlade s bodom a), pristúpiť k núdzovej vakcinácii vo vymedzenej časti jeho územia, štatút zostávajúceho územia nesmie byť postihnutý za predpokladu, že opatrenia k zákazu presunov vakcinovaných zvierat sú účinné počas doby, ktorá sa stanoví podľa postupu uvedeného v článku 21.

Článok 17

1. Každý členský štát si vypracuje pohotovostný plán špecifikujúci národné opatrenia, ktoré sa majú realizovať v prípade vzplanutia klasického moru hydiny.

Tento plán musí umožniť prístup k budovám, zariadeniam, personálu a všetkému ďalšiemu príslušnému materiálu, nevyhnutnému k rýchlej a účinnej eradikácii ohniska.

2. Kritériá, ktoré sa majú použiť pri vypracovaní týchto plánov, sú vymenované v prílohe VI.

▼B

3. Plány, vypracované v súlade s kritériami vymenovanými v prílohe VI, sa predložia Komisii najneskôr šesť mesiacov po uvedení tejto smernice do platnosti.

4. Komisia preverí plány, aby sa zistilo, či umožňujú dosiahnutie zamýšľaného účelu, a navrhuje členskému štátu, ktorého sa to týka, všetky nevyhnutné modifikácie, predovšetkým na účely záruky ich kompatibility s plánmi iných členských štátov.

Komisia schváli plány, ak je nevyhnutné upravené, podľa postupu uvedeného v článku 21.

Plány môžu byť následne zmenené alebo doplnené podľa rovnakého postupu, aby sa prihliadlo k vývoju situácie.

Článok 18

1. Experti Komisie môžu v miere, ktorá je nevyhnutná na jednotné uplatňovanie tejto smernice, a v spolupráci s príslušnými úradmi vykonávať kontroly na mieste. Na tento účel môžu kontrolovať reprezentatívny počet zariadení, či príslušné úrady kontrolujú, že tieto podniky plnia požiadavky tejto smernice. Komisia informuje členské štáty o výsledku vykonaných kontrol.

Členský štát, na ktorého území sa vykonáva kontrola, poskytuje všetku nevyhnutnú pomoc expertom pri uskutočňovaní ich poslania.

Spôsoby uplatňovania tohto článku sú stanovené podľa postupu uvedeného v článku 21.

Článok 19

Podrobné podmienky finančnej účasti spoločenstva na akciách spojených s uplatňovaním tejto smernice sú definované rozhodnutím 90/424/EHS.

Článok 20

V prípade potreby sú prílohy zmenené a doplnené Radou rozhodnutím kvalifikovanej väčšiny na základe návrhu Komisie s cieľom prihliadnutia k rozvoju výskumu a diagnostických metód.

▼M1

Článok 21

1. Komisii pomáha Stály výbor pre potravinový reťazec a zdravie zvierat zriadený podľa článku 58 nariadenia (ES) č. 178/2002 ([1]).

2. Ak sa odkazuje na tento článok, uplatňujú sa články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES ([2]).

Obdobie ustanovené v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES sa stanoví na tri mesiace.

3. Výbor prijme svoj rokovací poriadok.

▼B

Článok 22

Členské štáty uvedú do platnosti zákony, iné právne predpisy a administratívne ustanovenia nevyhnutné k tomu, aby boli v súlade s touto smernicou pred 1. januárom 1993. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Keď členské štáty prijmú tieto opatrenia, budú obsahovať odkaz na túto smernicu alebo budú takým odkazom doprevádzané pri ich oficiálnom uverejnení. Spôsoby vykonania takého odkazu stanovia členské štáty.

([1]) Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1.
([2]) Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

▼B

Článok 23

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

▼B

PRÍLOHA I

SCHVAĽOVANIE PRESUNOV VAJEC Z HOSPODÁRSTVA, KTORÉ PODLIEHA PODMIENKAM ČLÁNKU 4 (2) e) TEJTO SMERNICE

Povolenie vydané príslušným úradom na účely presunu vajec z polozrelého hospodárstva, podliehajúceho ustanoveniam článku 4 (2) e), do zariadenia schváleného pre výrobu a spracovanie vaječných produktov v súlade s článkom 6 (1) smernice 89/437/EHS, ďalej označované ako určené zariadenie, musí spĺňať nasledujúce podmienky:

1. Na to, aby mohli vajcia opustiť podozrivé hospodárstvo, musia:
   a) vyhovovať požiadavkám stanoveným v kapitole IV prílohy smernice 89/437/EHS;
   b) sa odoslať priamo z podozrivého hospodárstva do určeného zariadenia; každá zásielka sa musí pred odoslaním zapečatiť úradným veterinárom podozrivého hospodárstva a musí zostať zapečatená po celú dobu presunu do určeného zariadenia;
2. úradný veterinár podozrivého hospodárstva informuje príslušný úrad určeného zariadenia o svojom úmysle zaslať do tohto zariadenia vajcia;
3. príslušný úrad zodpovedný za určené zariadenie zaistí, aby:
   a) vajcia uvedené v odseku 1 b) sa držali izolovane od ostatných vajec od doby ich príchodu až do doby spracovania;
   b) škrupiny týchto vajec sa považovali za vysoko rizikový materiál, v súlade s článkom 2 (2) smernice 90/667/EHS ([1]), a aby sa s nimi nakladalo v súlade s požiadavkami kapitoly II tejto smernice;
   c) obalový materiál, použité dopravné prostriedky na prepravu vajec, zmienených v odseku 1 b), a všetky miesta, s ktorými vajcia vošli do styku, boli vyčistené a dezinfikované takým spôsobom, aby bol vírus klasického moru hydiny zničený;
   d) úradný veterinár podozrivého hospodárstva bol informovaný o všetkých zásielkach ošetrených vajec.

([1]) Ú. v. ES L 363, 27.12.1990, s. 51.

▼B

PRÍLOHA II

POSTUP OČISTY A DEZINFEKCIE INFIKOVANÉHO HOSPODÁRSTVA

I. **Predbežná očista a dezinfekcia**

a) Akonáhle sa kadávery hydiny odstránia s cieľom deštrukcie, tie miesta, kde bola ustajnená hydina, a všetky časti ostatných budov, ohrád atď., kontaminované v priebehu porážky alebo pri prehliadke post mortem, sa musia ošetriť dezinfekčným prostriedkom, schváleným pre použitie v súlade s článkom 11 tejto smernice.

b) Všetky časti tiel hydiny a vajec, ktoré by mohli kontaminovať budovy, ohrady, náradie atď., sa musia starostlivo zozbierať a zničiť spolu s kadávermi.

c) Použitý dezinfekčný prostriedok musí zostať na ošetrovanom povrchu najmenej 24 hodín.

II. **Záverečná očista a dezinfekcia**

a) Tuk a nečistota by sa mali odstrániť zo všetkých povrchov aplikáciou odmasťujúceho prostriedku a potom umyť vodou.

b) Po umytí vodou, popísanom v a), by sa malo znova ošetriť dezinfekčným prostriedkom.

c) Po siedmich dňoch by sa mali miesta ošetrené odmasťujúcim prostriedkom opláchnuť studenou vodou, ošetriť dezinfekčným prostriedkom a znovu opláchnuť vodou.

d) Použitá podstielka a hnoj sa musia ošetriť spôsobom, ktorý je schopný usmrtiť vírus. Táto metóda musí obsahovať najmenej jeden z nasledujúcich postupov:

i) spálenie, alebo ošetrenie parou pri teplote 70 °C;

ii) zakopanie do takej hĺbky, aby sa zabránilo prístupu rôznej zveri a voľne žijúcich vtákov;

iii) uloženie do hromád, ktoré sú zvlhčené (pokiaľ je to nevyhnutné pre uľahčenie fermentácie) a prikryté tak, aby v nich bola udržovaná teplota dosahujúca 20 °C; zostávajú prekryté 42 dní takým spôsobom, aby sa zabránilo prístupu zveri a voľne žijúcich vtákov.

▼B

PRÍLOHA III

DIAGNOSTICKÉ POSTUPY PRE POTVRDENIE A DIFERENCIÁLNU DIAGNOSTIKU KLASICKÉHO MORU HYDINY

Dolupopísané postupy izolácie a charakterizovanie vírusov klasického moru hydiny by sa mali považovať za orientačné a za minimá, ktoré je treba použiťna diagnostiku nákazy.

Na účely diagnostických metód pre potvrdenie a diferenciálnu diagnostiku klasického moru hydiny sa používa nasledujúca definícia.

„Klasický mor hydiny“ znamená infekciu hydiny vyvolanú akýmkoľvek vírusom klasického moru hydiny A, ktorý má u kurčiat vo veku 6 týždňov index intravenóznej patogenity vyšší než 1,2, alebo akúkoľvek infekciu vyvolanú vírusmi klasického moru hydiny A subtypu H5 alebo H7, u ktorých bola pomocou sledovania sekvencie nukleotidov preukázaná prítomnosť početných základných aminokyselín v úrovni miesta zlomu pre hemaglutinín.

KAPITOLA 1

Odber a ošetrenie vzoriek

1. *Odber vzoriek*

   Výtery z kloaky (alebo výkaly) a tracheálne výtery od chorej hydiny; výkaly alebo obsahy čriev, mozog, trachea, pľúca, pečienka, slezina a iné, zreteľne postihnuté orgány z čerstvých hydinových kadáverov.

2. *Ošetrenie vzoriek*

   Orgány a vlákna spomenuté v odseku 1 môžu byť združované do skupín, ale je nutné, aby výkaly boli ošetrené oddelene. Výtery musia byť umiestnené do dostatočného množstva roztoku s antibiotikami, aby bolo zaistené ich úplné ponorenie. Vzorky výkalov a orgánov musia byť homogenizované (pomocou uzatvoreného homogenizátora alebo paličky a trecej misky so sterilným pieskom) v médiu s antibiotikami tak, aby sa získala 10-20 % suspenzia (hmotnosť/objem) v médiu. Suspenzia sa nechá stáť približne 2 hodiny pri teplote miestnosti (alebo dlhšiu dobu pri 4 °C), potom sa prejasní centrifugáciou (napríklad 800 — 1 000 g po dobu 10 minút).

3. *Médium s antibiotikami*

   Rôzne laboratória používali s úspechom rôzne zloženia médií s antibiotikami; národné laboratória môžu poskytnúť potrebné odporúčania príslušnej krajine. Pre vzorky výkalov sú nutné vyššie koncentrácie antibiotík. Typické je nasledujúce zloženie: 10 000 jednotiek/ml penicilínu, 10 mg/ml streptomycínu, 0,25 mg/ml gentamycínu a 5 000 jednotiek/ml mycostatínu vo fosfátovom pufrovanom roztoku (STP). Pre tkanivá a tracheálne výtery môžu byť tieto množstvá päťkrát nižšie. Pre kontrolu chlamydií je povolený prídavok 50 mg/ml oxytetracyklínu. Pre prípravu média je nutné, aby bolo po pridaní antibiotík skontrolované pH a bolo upravené medzi 7,0 a 7,4.

KAPITOLA 2

Izolácia vírusu

Izolácia vírusu z embryí slepačích vajec

Do alantoidnej dutiny najmenej 4 embryí slepačích vajec inkubovaných 8 až 10 dní sa inokuluje 0,1 až 0,2 ml prejasneného supernatanu. Ideálne by tieto vajcia mali pochádzať z kŕdľa bez špecifikovaných patogénov (SPF), ale keď to nie je možné, pripúšťa sa používať vajcia pochádzajúce z kŕdľa uznaného bez výskytu protilátok proti vírusu klasického moru hydiny. Inokulované vajcia sú inkubované pri 37 °C a sú denne presvecované. Postupne by mali byť vajcia obsahujúce uhynuté alebo hynúce embryá a všetky vajcia, ktoré zostanú po 6 dňoch po inokulácii, schladené na 4 °C a ich alantoidná/amniová tekutina sa vyšetruje na hemaglutiníny. Ak nedôjde k hemaglutinácii, je horeuvedený postup sa opakuje, pričom sa ako inokulum používa neriedená alantoidná/amniová tekutina.

V prípade hemaglutinácie by sa mala kultiváciou vylúčiť prítomnosť baktérií. Pokiaľ sú baktérie prítomné, pripúšťa sa filtrácia tekutín cez membránový filter 450 nm s dodatočným pridaním antibiotík; inokulácia kuracích embryí sa vykonáva podľa horeuvedeného opisu.

▼B

KAPITOLA 3

Diferenciálna diagnostika

1. *Predbežná diferenciácia*

   Vzhľadom k tomu, že je dôležité realizovať čo najskôr protinákazové opatrenia proti klasickému moru hydiny s cieľom obmedziť šírenie vírusu, každé regionálne laboratórium musí byť schopné identifikovať každý izolovaný hemaglutinujúci vírus ako vírus klasického moru hydiny subtyp H5 alebo H7, naviac k vírusu pseudomoru hydiny. Hemaglutinujúce roztoky by mali byť použité v hemaglutinačnom teste, ktorý je popísaný v kapitolách 5 a 6. Pozitívna inhibícia, t. j. 2^4alebo vyššia, pomocou polyklonálnych antisér špecifických pre subtyp H5 alebo H7 klasického moru hydiny A, pri titre minimálne 2^9, môže slúžiť k predbežnej identifikácii umožňujúcej začatie dočasných opatrení tlmenia.

2. *Potvrdenie*

   Za predpokladu, že existuje 13 subtypov hemaglutinínu a 9 neuraminidázových subtypov vírusov klasického moru hydiny a že každý z týchto subtypov má varianty, nie je pre národné laboratória ani možné ani rentabilné uchovávať antiséra, ktoré by umožnili úplnú antigénnu charakterizáciu izolátov klasického moru hydiny. Avšak, každé národné laboratórium by malo:

   i) potvrdiť skutočnosť, že izolát je vírus A klasického moru hydiny použitím dvojitého imunodifúzneho testu k detekcii skupiny antigénov, ako je uvedené v kapitole 9 (ak národné laboratórium dáva prednosť imunofluorescencii alebo metóde ELISA, môže ju použiť k detekcii skupiny antigénov);

   ii) určiť, či izolát patrí alebo nepatrí k subtypu H5 alebo H7;

   iii) realizovať test na vyšetrenie indexu intravenóznej patogenity u kurčiat vo veku šesť týždňov, podľa metódy popísanej v kapitole 7. Index intravenóznej patogenity vyšší než 1,2 naznačuje prítomnosť vírusu, vyžaduje kompletné použitie opatrení tlmenia nákazy (bolo by vhodné, keby národné laboratória vykonali rovnako testy uvedené v kapitole 8, s cieľom určiť schopnosti izolátu vytvárať v bunečných kultúrach plaky).

   Národné laboratóriá by mali okamžite postúpiť všetky izoláty klasického moru hydiny a izoláty subtypu H5 a H7 referenčnému laboratóriu spoločenstva na účely kompletnej charakteristizácie.

3. *Ďalšia typizácia a charakteristika izolátov*

   Referenčné laboratórium spoločenstva by malo získať od národných laboratórií každý hemaglutinujúci vírus na účely doplnenia antigénnych a genetických štúdií, umožňujúcich lepšie pochopiť epizootológiu nákazy (alebo nákaz) vo vnútri spoločenstva, v rámci kompetencií a úloh referenčného laboratória spoločenstva.

   Okrem svojich funkcií referenčné laboratórium spoločenstva musí vykonať kompletnú antigénnu typizáciu u všetkých obdržaných vírusov klasického moru hydiny. Čo sa týka vírusov H5 a H7, ktorých indexy intravenóznej patogenity nepresahujú 1,2, mali by sa u nich rovnako zistiť sekvencie nukleotidov hemaglutinačného génu na účely zistenia prítomnosti pomnoženia základných aminokyselín v mieste zlomu hemaglutininového proteínu.

KAPITOLA 4

Sérologické testy pre detekciu protilátok proti vírusu klasického moru hydiny

1. V priebehu eradikačných programov, u ktorých je už známy subtyp H vírusu zodpovedného za ochorenie, alebo keď je ako antigén použitý homológny vírus, sa môže pristúpiť k sérologickej kontrole s cieľom dokázať infekciu pomocou testov inhibície hemaglutinácie podľa metódy opísanej v kapitolách 5 a 6.

   Ak subtyp hemaglutinínu nie je známy, prítomnosť infekcie vyvolanej vírusom klasického moru hydiny A môže byť preukázaná detekciou protilátok vytvorených proti špecifickým skupinovým antigénom.

   Na tento účel sa vykonáva buď dvojitý imunodifúzny test (ako je popísaný v kapitole 9), alebo ELISA test (jednou z nevýhod tohto testu je špecifickosť hostiteľov, pretože test závisí na detekcii imunoglobulínov hostiteľa). U vodnej hydiny, pokiaľ nie je známy subtyp, sú zriedkakedy pozitívne výsledky dvojitých imunodifúznych testov, v tomto prípade je pravdepodobne možné vyšetrovať túto hydinu len na účely detekcie prítomnosti protilátok k subtypom H5 a H7.

▼B

2. a) *Vzorky*

Krvné vzorky by sa mali odoberať z celého kŕdľa hydiny, pokiaľ je v kŕdli menej než 20 kusov hydiny, a od 20 kusov hydiny z väčších kŕdľov (to poskytuje 99 % pravdepodobnosť zistiť najmenej jedno pozitívne sérum, keď je 25 % alebo viac kusov hydiny v kŕdli pozitívnych, a to bez ohľadu na veľkosť kŕdľa). Pre test je vhodné nechať krv zraziť a oddeliť sérum.

b) *Vyšetrenie na protilátky*

Mala by sa vyšetrovať schopnosť individuálnych vzoriek séra inhibovať hemaglutinujúci antigén vírusu klasického moru hydiny v štandardných testoch inhibície hemaglutinácie, ako sú opísané v kapitole 6.

Neexistuje jednotný názor na otázku, či by sa v teste inhibície hemaglutinácie mali používať štyri alebo osem hemaglutinujúcich jednotiek. Zdá sa, že obe riešenia sú platné a výber by sa mal ponechať na ľubovôli národných laboratórií.

Avšak použitý antigén ovplyvňuje hladinu, pri ktorej je sérum považované za pozitívne; — pri 4 hemaglutinujúcich jednotkách sa považujú za pozitívne všetky séra, ktorých titer sa rovná 2^4alebo je vyšší než 2^4, pri 8 hemaglutinujúcich jednotkách všetky séra, ktorých titer je 2^3 alebo vyšší ako 2^3.

KAPITOLA 5

Hemaglutinačný test (HA)

Činidlá

1. Izotonický pufrovaný fosfátový roztok (STP) (0,05M) pH medzi 7,0 a 7,4.
2. Odoberie sa zmes červených krviniek pochádzajúcich najmenej od 3 sliepok bez špecifikovaných patogénov (keď nie sú k dispozícii, odoberie sa krv od hydiny pravidelne kontrolovanej a uznanej bez výskytu protilátok proti vírusu klasického moru hydiny); krvinky sa dajú do rovnakého objemu Alseverovho roztoku. Pred použitím sa krvinky 3x premyjú v STP. Pre ďalší test sa doporučuje 1 % suspenzia (hematokritová hodnota) v STP.
3. Referenčné laboratórium spoločenstva dodá alebo odporučí ako štandardný antigén nízko virulentný vírus H5 a H7.

Postup

1. Do každej jamky doštičky pre mikrometódu z plastu (mal by sa použiť s dnom v tvare V) sa aplikuje 0,025 ml STP.
2. Do prvej jamky sa aplikuje 0,025 ml vírovej suspenzie (t. j. alantoidnej tekutiny).
3. Použije sa mikrozrieďovač alebo sa pripraví dvojnásobné sériové riedenie vírusu z jamky do jamky (1: 2 až 1: 4 096).
4. Do každej jamky sa pridá 0,025 ml STP.
5. Do každej jamky sa pridá 0,025 ml 1 % krviniek.
6. Premieša sa ľahkými poklepmi a nechá sa stáť pri 4 °C.
7. Doštičky sa posudzujú za 30 až 40 minút, akonáhle je dokončená kontrolná sedimentácia. Pre posúdenie sa doštička nakloní, aby bolo možné pozorovať prítomnosť alebo neprítomnosť toku krviniek vo forme slzy. V jamkách bez hemaglutinácie by mali krvinky prúdiť v rovnakom rytme ako v kontrolných jamkách bez vírusu.
8. Hemaglutinačný titer HA zodpovedá najvyššiemu zriedeniu, ktoré vyvoláva aglutináciu krviniek. Toto zriedenie môže byť považované za zriedenie obsahujúce jednu hemaglutinujúcu jednotku (HAU). Presnejšia metóda pre stanovenie hemaglutinačného titru spočíva vo vykonaní testov HA s vírusom, pochádzajúcim z úplnej stupnice počiatočného riedenia typu 1: 3, 1: 4, 1: 5, 1: 6 atď. Táto metóda sa odporúča pre presnú prípravu antigénu, určeného k testu inhibície hemaglutinácie (kapitola 6).

KAPITOLA 6

Test inhibície hemaglutinácie (HI)

Činidlá

1. Pufrovaný fosfátový roztok (STP).
2. Alantoidná tekutina obsahujúca vírus, zriedená v STP a obsahujúca 4 alebo 8 hemaglutinujúcich jednotiek v 0,025 ml.
3. Kuracie 1 % červené krvinky.

▼B

4. Kontrolné negatívne kuracie sérum.

5. Kontrolné pozitívne sérum.

Postup

1. Do každej jamky plastovej doštičky pre mikrometódu (jamky s dnom v tvare V) sa aplikuje 0,025 ml STP.

2. Do prvej jamky doštičky sa aplikuje 0,025 ml séra.

3. Pre prípravu dvojnásobných zriedení séra z jamky do jamky sa používa mikrozrieďovač.

4. Pridá sa 0,025 ml nariedenej alantoidnej tekutiny, obsahujúcej 4 alebo 8 hemaglutinujúcich jednotiek.

5. Premieša sa ľahkými poklepmi a doštička sa nechá minimálne 60 minút stáť pri 4 °C alebo minimálne 30 minút pri teplote miestnosti.

6. Do každej jamky sa pridá 0,025 ml 1 % krviniek.

7. Premieša sa ľahkými poklepmi a nechá sa stáť pri 4 °C.

8. Doštičky sa posudzujú za 30 až 40 minút, akonáhle je skončená sedimentácia kontrolných krviniek. Posudzuje sa naklonením doštičky, aby bolo možné pozorovať prítomnosť alebo neprítomnosť toku vo forme slzy, ktorý sa pohybuje v rovnakom rytme, ako v kontrolných jamkách, obsahujúcich len krvinky (0,025 ml) a STP (0,05 ml).

9. HI titer zodpovedá najvyššiemu zriedeniu antiséra, ktoré spôsobí úplnú inhibíciu 4 alebo 8 jednotiek vírusu (do každého HI testu by mala byť zaradená titrácia HA s cieľom potvrdiť prítomnosť požadovaného počtu hemaglutinujúcich jednotiek).

10. Platnosť výsledkov závisí na získaní titru nižšieho než 2^3pre 4 hemaglutinujúce jednotky alebo 2^2 pre 8 hemaglutinujúcich jednotiek s kontrolným negatívnym sérom a získanie titru o jedno zriedenie bezprostredne vyššie alebo bezprostredne nižšie, vzhľadom na známy titer kontrolného pozitívneho séra.

KAPITOLA 7

Index intravenóznej patogenity (IVPI)

1. Infekčná alantoidná tekutina z najnižšej úrovne pasáže, ktorá je k dispozícii prednostne z pôvodného izolátu bez predchádzajúcej selekcie, sa zriedi v sterilnom fyziologickom roztoku na 10^1.

2. 0,1 ml zriedeného vírusu sa aplikuje intravenózne 10 kurčatám vo veku 6 týždňov (použitá hydina musí byť bez výskytu špecifikovaných patogénov).

3. Kurčatá sa 10 dní vyšetrujú v intervale každých 24 hodín.

4. Pri každom pozorovaní sa každému jedincovi pridelí koeficient: (0) normálny, (1) chorý, (2) ťažko chorý alebo (3) uhynutý.

5. Výsledky sa zapíšu a index sa vypočíta podľa doleuvedeného príkladu:

Klinické príznaky	Dni po inokulácii										Celkové skóre
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Normálne	10	2	0	0	0	0	0	0	0	0	12 × 0 = 0
Choré	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	6 × 1 = 6
Ťažko choré (*)	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	6 × 2 = 12
Uhynuté	0	2	6	8	10	10	10	10	10	10	76 × 3 = 228
											Celkom = 246

$$\text{Index} = \text{priemerný vysledok pre zviera aprepozorovanie} = \frac{246}{100} = 2{,}46$$

(*) Toto klinické hodnotenie musí byť subjektívne, ale normálne sa predpokladá, že pri hydine je možné pozorovať niekoľko z nasledujúcich príznakov: dýchacie ťažkosti, sklesłosť, hnačka, cyanóza holých častí kože alebo lalôčikov, opuch obličaja a/alebo hlavy, nervové poruchy.

▼B

KAPITOLA 8

Hodnotenie kapacity tvorby plakov

1. Všeobecne sa dáva prednosť použitiu takej stupnice riedenia vírusu, aby sa získal optimálny počet plakov na doštičke. Malo by postačovať desaťnásobné riedenie v STP dosahujúce až 10^{-7}.

2. V Petriho miskách s priemerom 5 cm sa pripravia súvislé monovrstvy embryonálnych kuracích buniek alebo vhodných líniových buniek (napr. Madin-Darby oblička z HD).

3. Do každej z dvoch Petriho misiek sa pridá 0,2 ml každého zriedenia vírusu a nechá sa s cieľom absorpcie vírusu stáť 30 minút.

4. Po trojnásobom premytí v STP sú infikované bunky znovu prekryté vhodným médiom, obsahujúcim 1 % agaru (hmotnosť/objem) a prípadne 0,01 mg/ml trypsínu. Je dôležité nepridávať do prekrývajúceho média žiadne sérum.

5. Po 72 hodinovej inkubácii pri 37 °C by mali plaky dosiahnuť dostatočnú veľkosť. S cieľom ľahšieho pozorovania sa odstráni agarová pokrývka a jednovrstevná kultúra sa zafarbí kryštálvioleťou (0,5 % hmotnosť/objem) v 25 % (hmotnosť/objem) etanolu.

6. Pokiaľ sú inkubované v médiu, ktoré obsahuje trypsín, musia všetky vírusy vytvárať jasné plaky. Keď prekrývajúce médium neobsahuje trypsín, tvoria plaky len vírusy, ktoré sú virulentné pre kurčatá.

KAPITOLA 9

Dvojitá imunodifúzia

Na dôkaz prítomnosti vírusu klasického moru hydiny typu A sa dáva prednosť použitiu metódy, ktorou je možné preukázať skutočnosť, že nukleokapsida alebo antigény matrice sú spoločné všetkým vírusom klasického moru hydiny A. Táto metóda sa obecne používa v testoch dvojitej imunodifúzie, pri ktorej sa predpokladajú buď prípravky na báze koncentrovaného vírusu, alebo extrakty infikovaných chorio-alantoidových membrán.

Vhodné preparáty na báze koncentrovaného vírusu sa môžu získať jednoduchou centrifugáciou infekčnej alantoidnej tekutiny pri zvýšených obrátkach a popraskaním vírusu s cieľom uvoľniť vnútornú nukleokapsidu alebo — pre získanie antigénov matrice — ošetrením detergentom na báze sarcosinat-lauroyl sódia. Môže byť rovnako použitá precipitácia v kyseline pridaním 1N HCl k infekčnej alantoidnej tekutine s cieľom získať finálne pH medzi 3,5 a 4,0, potom nasleduje ochladenie na 0 °C po dobu minimálne jednej hodiny, s následnou pomalou centrifugáciou pri 1 000 g po 10 minút.

Supernatant môže byť vybraný a precipitát obsahujúci vírus resuspendovaný v minimálnom objeme pufrovaného sarkosyl-glycinu (1 % sarcosinat-lauroyl sódia pufrovaný na pH 9,0 s 0,5 M glycinu). Tieto preparáty obsahujú súčasne nukleokapsidy aj antigény matrice.

Beard (1970) popísal prípravu antigénu bohatého na nukleokapsidy z chorio-alantoidných membrán, odobratých z infikovaných vajec. Táto metóda predpokladá, že je treba odobrať chorio-alantoidné membrány z infikovaných vajec, ktoré vykazujú pozitívny výsledok hemaglutinácie. Membrány sa rozdrtia alebo homogenizujú, potom sa trikrát zmrazia a rozmrazia a nasleduje centrifugácia pri 1 000 g po dobu desať minút. Sediment sa odstráni a supernatant sa ošetrí 0,1 % formolom, aby mohol byť použitý ako antigén.

Každý z oboch antigénov môže byť použitý v testoch dvojitej imunodifúzie za použitia 1 % agarózy alebo gelózy alebo gélov, obsahujúcich 8,0 % chloridu sodného, získaného z 0,1 M pufrovaného fosfátu s pH 7,2. Prítomnosť vírusu klasického moru hydiny A je potvrdená líniami precipitácie, vytvorenými antigénom použitým v teste a antigénom, o ktorom je známe, že je pozitívny, proti rovnako pozitívnemu antiséru, precipitačné línie sa spoja a vytvoria tak totožnú líniu.

▼B

PRÍLOHA IV

ZOZNAM NÁRODNÝCH LABORATÓRIÍ PRE DIAGNOSTIKUKLASICKÉHO MORU HYDINY

Belgicko	Institut National De Recherches Vétérinaires Groeselenberg 99, B–1180 Bruxelles
Dánsko	National Veterinary Laboratory, Poultry Disease Division Hangøvej 2, DK–8200 Aarhus N
Nemecko	Institut für Kleintierzucht der Bundesforschungsanstalt für Landwirtschaft, Braunschweig–Völkenrode, Postfach 280, D–3100 Celle
Francúzsko	Centre National D'Etudes Vétérinaires et Alimentaires — Laboratoire Central de Recherches Avicoles et Porcines B. P. 53, F–22440 Ploufragan
Grécko	Ινστιτούτο Λοιμωδων και Παρασιτικων Νοσημάτων 66, 26ης Οκτωβρίου, GR-54627 Θεσσαλονίκη Institute of Infections and Parasitological Diseases, 66, 26th October Street, 546 27 Thessaloniki
Írsko	Veterinary Research Laboratory Abbotstown Castleknock, IRL–Dublin 15
Taliansko	Istituto Patologie Aviaire, Facoltà di Medicina Veterinaria, Università di Napoli, via Aniezzo, Falcone 394, I–80127 Napoli F Delpino 1
Luxembursko	Institut National De Recherches Vétérinaires Groeselenberg 99, B–1180 Bruxelles
Holandsko	Centraal Diergeneeskundig Instituut Vestiging Virologie Houtribweg 39, NL–8221 RA Lelystad
Portugalsko	Laboratório Nacional de Investigação Veterinária (LNIV) Estrada de Benfica 701, P–1500 Lisboa
Španielsko	Centro Nacional de Referencia para la Peste Aviar es el Laboratorio Nacional de Sanidad y Producción Animal de Barcelona Zona Franca, Circunvalación — Tramo 6, Esquina Calle 3, Barcelona
Spojené kráľovstvo	Central Veterinary Laboratory, New Haw, UK — Weybridge, Surrey KT15 3 NB
▼A1	
Rakúsko	Bundesanstalt für Virusseuchenbekämpfung bei Haustieren, Wien- Hetzendorf
Fínsko	Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos, Helsinki/Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel, Helsingfors
Švédsko	Statens veterinärmedicinska anstalt, Uppsala
▼A2	
Česká republika	Státní veterinární ústav Praha, Sídlištní 24/136, 165 03 Praha 6
Estónsko	Veterinaar- ja Toidulaboratoorium, Väike-Paala 3, 11415 Tallinn
Cyprus	Εργαστήριο Αναφοράς για τις Ασθένειες των Ζώων, Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, 1417 Λευκωσία(National Reference Laboratory for Animal Health Veterinary Services, CY-1417 Nicosia)
Lotyšsko	Valsts veterinārmedicīnas diagnostikas centrs, Lejupes iela 3, LV-1076 Rīga
Litva	Nacionalinė veterinarijos laboratorija, J. Kairiūkščio g. 10, LT-2021 Vilnius
Maďarsko	Országos Állategészségügyi Intézet (OÁI), Pf. 2., Tábornok u. 2., H-1581 Budapest

▼A2

Malta	Istituto Zooprofilatico Sperimentale delle Venezie, Padova, Italien
Poľsko	Laboratorium Zakładu Chorób Drobiu Państwowego Instytutu Weterynaryjnego, Al. Partyzantów 57, PL-24-100 Puławy
Slovinsko	Nacionalni veterinarski inštitut, Gerbičeva 60, SI-1000 Ljubljana
Slovensko	Štátny veterinárny ústav, Pod dráhami 918, SK-96086 Zvolen

▼B

PRÍLOHA V

REFERENČNÉ LABORATÓRIUM SPOLOČENSTVA PRE DIAGNOSTIKU KLASICKÉHO MORU HYDINY

Názov laboratória

Central Veterinary Laboratory
New Haw
UK — Weybridge
Surrey KT 15 3NB
Spojené kráľovstvo.

Referenčné laboratórium spoločenstva pre diagnostiku klasického moru hydiny má tieto kompetencie a úlohy:

1. na základe konzultácií s Komisiou koordinovať diagnostické metódy klasického moru hydiny v členských štátoch, predovšetkým formou:
   a) špecifikácie, udržovania a dodávania kmeňov vírusu klasického moru hydiny pre sérologické testy a prípravu antiséra;
   b) dodávania štandardných sér a iných referenčných reagencií národným referenčným laboratóriám na účely štandardizácie testov a reagencií, používaných v každom členskom štáte;
   c) zriaďovania a udržovania zbierky kmeňov a izolátov vírusu klasického moru hydiny;
   d) periodického organizovania komparatívnej testácie diagnostických postupov v spoločenstve;
   e) zhromažďovania a porovnávanie údajov a informácií, týkajúcich sa používaných diagnostických metód a výsledkov testov uskutočnených v spoločenstve;
   f) charakterizácie izolátov vírusu klasického moru hydiny najpokrokovejšími metódami s cieľom umožneniť lepšie pochopenie epizootológie klasického moru hydiny;
   g) sledovania vývoja situácie na celom svete vzhľadom na dozor, epizootológiu a prevenciu klasického moru hydiny;
   h) vykonávania expertíz pre vírus klasického moru hydiny a pre iné vírusy, ktorých sa to týka, s cieľom umožniť rýchlu diferenciálnu diagnostiku;
   i) získavania podrobnejších znalostí o príprave a používaní imunologických veterinárnych prípravkov, používaných k eradikácii a tlmeniu klasického moru hydiny;
2. poskytovať aktívnu pomoc pri identifikácii ohnisiek klasického moru hydiny v členských štátoch formou štúdia izolátov vírusu, ktoré jej boli zaslané na účely potvrdenia diagnózy, charakteristiky a epizootologických štúdií. Laboratórium by malo byť predovšetkým schopné analyzovať sekvenciu nukleotidov na účely umožnenia určenia sekvencie aminokyselín, odčítané v mieste zlomu molekuly hemaglutinínu vírusov klasického moru hydiny subtypu H5 alebo H7;
3. uľahčiť prípravu alebo doškoľovanie odborníkov pre laboratórnu diagnostiku na účely harmonizácie diagnostických metód v celom spoločenstve.

▼B

PRÍLOHA VI

KRITÉRIÁ PRE POHOTOVOSTNÉ PLÁNY

Pohotovostné plány minimálne spĺňajú nasledujúce kritériá:

1. vytvorenie krízového centra na národnej úrovni určeného na koordináciu všetkých opatrení tlmenia v príslušnom členskom štáte;
2. zoznam miestnych pohotovostných centier vybavených primeranými zariadeniami pre koordináciu kontrolných opatrení na miestnej úrovni;
3. podrobné informácie o personále zodpovedajúcom za pohotovostné opatrenia o kvalifikácii a zodpovednosti tohto personálu;
4. možnosti pre všetky miestne pohotovostné centrá rýchlo kontaktovať osoby alebo organizácie, ktorých sa nákaza priamo alebo nepriamo týka;
5. dostupnosť nevyhnutného vybavenia a materiálu na riadny výkon naliehavých opatrení;
6. presnými inštrukciami týkajúcimi sa akcií, ktoré je potrebné podniknúť v prípade, že existuje podozrenie alebo je potvrdená infekcia alebo kontaminácia, vrátane prostriedkov na deštrukciu kadáverov;
7. vzdelávacie programy na účely aktualizácie a rozvoja poznatkov týkajúcich sa terénnych a administratívnych postupov;
8. diagnostické laboratória musia disponovať zariadeniami pre postmortálne vyšetrenie, s nevyhnutnými kapacitami pre sérologické, histologické a iné vyšetrenie, a s aktualizáciou rýchlych diagnostických metód (na tento účel je vhodné vyhlásiť pokyny týkajúce sa rýchleho transportu vzoriek);
9. upresnenia, ktoré sa týkajú množstva vakcín proti klasickému moru hydiny, ktoré sa považujú za nevyhnutné pre prípad výkonu núdzovej vakcinácie;
10. legislatívne ustanovenia sa prijmú pre zavedenie pohotovostných plánov.